

Nr 3

Av herr Wedén m. fl., om avveckling av krisorganisationen inom arbetsmarknadsstyrelsen.

I en denna dag framlagd motion har föreslagits en avveckling av byggnadsregleringen. Vid en sådan avveckling kommer viss administrativ personal inom arbetsmarknadsstyrelsen och underlydande organ att frigöras.

Byggnadstillståndsärenden handlägges f. n. inom en särskild avdelning av arbetsmarknadsstyrelsen, i statsverkspropositionen redovisad under rubrik »Arbetsmarknadsstyrelsen, Krisorganisationen». På det lokala planet har byggnadstillståndsgivningen handhafts av särskilda tjänstemän, i statsverkspropositionen redovisade under rubrik »Den offentliga arbetsförmedlingen, Krisorganisationen». Utöver byggnadstillståndsärenden handlägger denna krisorganisation även frågor om arbetstillstånd för utlänningar.

Krisorganisationen inom arbetsmarknadsstyrelsen inrättades 1948. Det ansågs lämpligt med hänsyn till de skiftande förhållandena på arbetsmarknaden och svårigheten att bedöma omfattningen av verksamheten, att viss del av verkets organisation icke fick permanent karaktär.

Styrelsens organisation har senare granskats och vissa ändringar har vidtagits, bl. a. 1952. Den s. k. arbetsförmedlingsutredningen behandlade i sitt betänkande 1951 styrelsens arbetsuppgifter och ansåg därvid bl. a., att vissa besparingar kunde göras, om den s. k. utlänningsbyrån inom krisorganisationen upphörde och dess arbetsuppgifter överfördes till arbetsförmedlingsbyrån inom styrelsens permanenta organisation. Utredningen påpekade även, att de åtalsärenden för brott mot byggnadsregleringslagen, som handlades av kanslibyrån, starkt minskat i antal, och föreslog därför att kanslibyrån och kameralbyrån skulle sammanslås.

Omfattningen av krisorganisationens arbetsuppgifter har naturligen minskat i samband med de inskränkningar i byggnadsregleringens omfattning, som redan vidtagits. De från årsskiftet 1957/58 genomförda inskränkningarna beräknas medföra en minskning av antalet ärenden för styrelsens del med ca 1 200 per år.

I samband med att arbetsuppgifterna för krisorganisationens del avtagit har överföringar skett av personal till den ordinarie organisationen. Under det gångna budgetåret har inom styrelsen utretts, om tillräckliga skäl finnes att alltjämt redovisa delar av styrelsen som krisorganisation. Styrelsen har funnit att detta ej kan undvikas, så länge som byggnadsregleringen består. Styrelsen erinrar vidare om att utlänningsärendena bör anses vara av

icke permanent art, eftersom de bar anknytning till den verksamhet, som bedrivs av statens utlänningskommission, vilket verk icke erhållit permanent status. Styrelsen föreslår emellertid överföring av ytterligare personal till den permanenta delen av verket för budgetåret 1958/59.

Vid en avveckling av byggnadsregleringen kommer den väsentliga delen av de arbetsuppgifter, som den kvarstående krisorganisationen handlägger, att försvinna. Även de åtalsärenden, som föranletts av krislagstiftningen, kommer att försvinna. Den återstående delen av krisorganisationens arbetsuppgifter, nämligen utlänningsärendena, bör kunna anförtros åt den ordinarie organisationen. Med hänsyn till den överföring av personal, som tidigare skett från krisorganisationen till den permanenta organisationen, såväl inom styrelsen som inom de lokala organen, bör dessa arbetsuppgifter kunna inordnas i verksamheten utan särskilda personalförstärkningar. Det bör därvid undersökas, om icke utlänningsärendena kan överföras till arbetsförmedlingsbyrån, som arbetsförmedlingsutredningen tidigare föreslagit. Möjligen kan den registrerande verksamhet över sysselsatta utläningar inom landet, som nu försiggår inom styrelsen, överföras till statens utlänningskommission. Även den förändring i organisationen i arbetsbesparande syfte, som är möjlig, bör undersökas, varvid arbetsförmedlingsutredningens förslag om sammanslagning av kanslibyrån och kameralbyrån bör övervägas.

Vid en avveckling av byggnadsregleringen är de besparingar som kan göras för budgetåret 1958/59 inte möjliga att precisera på förhand och kommer också att bero på tidpunkten för avvecklingen. Med hänsyn till att arbetsuppgifterna med byggnadsregleringen kommer att minska under budgetåret och då avvecklingen i varje fall bör ske till årsskiftet 1958/59, bör en besparing av 30 % på anslagen till krisorganisationen likväl vara möjlig. Vid avvecklingen bör största möjliga hänsyn tagas till personalen, som i många fall varit anställd under lång tid inom krisförvaltningen. De principer som angavs för avvecklingen av statens priskontrollnämnd i prop. 97 till 1956 års riksdag bör därvid i tillämpliga delar få bli vägledande. I denna proposition anförs i fråga om avvecklingen:

Därvid bör all rimlig hänsyn tagas till ifrågavarande tjänstemäns berättigade intressen och alla möjligheter för att bereda dem annan likvärdig anställning beaktas. Det torde få ankomma på pris- och kartellnämnden att leda överflyttningen av ifrågavarande personal till andra offentliga organ eller till privat tjänst. Nämnden bör därvid samråda med den offentliga arbetsförmedlingen, statliga och kommunala myndigheter samt ifrågakommande enskilda institutioner. Vidare bör eftersträvas att åstadkomma en jämnt fördelad avgång av den övertaliga personalen, så att inte alltför många tjänstemän på en gång kommer att konkurrera om tillgängliga placeringsmöjligheter. Med hänsyn därtill bör anstånd med ett eljest motiverat entledigande kunna ges under viss övergångstid, dock under förutsättning att lämpligt arbete inom pris- och kartellnämnden kan beredas vederbö-

rande tjänsteman. Å andra sidan bör entledigande kunna på ansökan beviljas utan iakttagande av föreskriven uppsägningstid.

Med hänsyn till att avvecklingen i detta fall sker inom arbetsmarknadsstyrelsen torde man kunna förutsätta, att den frigjorda arbetskraften snabbt skall kunna placeras i annan lämplig sysselsättning. För särskilda kostnader i samband med överföringen av personal till andra uppgifter torde för nästa budgetår kunna beräknas ca 250 000 kronor. Reduceringarna av anslagsbeloppen till krisorganen med 30 % bör följaktligen justeras med hänsyn härtill. Anslagen för nästa budgetår kan härefter beräknas till: för Arbetsmarknadsstyrelsen, Krisorganisationen 975 000 kronor och för Den offentliga arbetsförmedlingen, Krisorganisationen 1 370 000 kronor. Sammanlagt innebär vårt förslag således en besparing av 650 000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får vi därför föreslå,

att riksdagen måtte besluta,

1. att till Arbetsmarknadsstyrelsen, Krisorganisationen, under femte huvudtiteln (E 3), i statsverkspropositionen för budgetåret 1958/59 anvisa 975 000 kronor,

2. Att till Den offentliga arbetsförmedlingen, Krisorganisationen, under femte huvudtiteln (E 6), i statsverkspropositionen för budgetåret 1958/59 anvisa 1 370 000 kronor, samt

3. bemyndiga Kungl. Maj:t att i övrigt vidtaga de åtgärder som ovan föreslagits i samband med avvecklingen av berörda krisorganisation.

Stockholm den 14 januari 1958

Sven Wedén

Manne Ståhl

C. W. Carlsson

Ebbe Rydén

Henning Gustafsson

i Skellefteå